

Współpraca międzynarodowa

Współpraca z Białorusią

Przygraniczne położenie województwa lubelskiego wpływa na międzynarodowy zakres wymiany informacji dotyczącej stanu środowiska. Stały kontakt z przedstawicielami służb ochrony środowiska Republiki Białorusi jest ważnym źródłem informacji o działaniach podejmowanych na rzecz ochrony środowiska na wschodniej granicy Polski, będącej jednocześnie granicą Unii Europejskiej.

Podstawę prawną współpracy stanowi porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska podpisane w Białowieży w dniu 12.09.2009 r. oraz ustalenia Podkomisji do Spraw Współpracy Międzyregionalnej działającej w ramach Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej do Spraw Współpracy Transgranicznej.

W roku 2012 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie kontynuował współpracę międzynarodową z Brzeskim Obwodowym Komitetem Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska (BOKZNiOŚ). Współpraca obu jednostek polegała przede wszystkim na wymianie informacji o stanie środowiska, oraz utrzymaniu i doskonaleniu systemu wzajemnego powiadamiania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej w strefie przygranicznej lub nadzwyczajnego zanieczyszczenia wód granicznych.

Wynikiem współpracy obu partnerów były dwa robocze spotkania, jedno po stronie białoruskiej (czerwiec – Kobryń) oraz jedno po stronie polskiej (październik – Biała Podlaska). Podczas spotkań dokonywano wspólnego poboru prób wody, oceny wcześniejszych badań oraz kontynuowano prace nad ustaleniem wspólnych kryteriów granicznych dla rzeki Bug, o przekroczeniu których informowana będzie strona współpracująca. Spotkania te były ponadto okazją do wymiany informacji na temat stosowanych metodyk badawczych przez obie instytucje. Uzyskane wyniki badań w ramach spotkań roboczych były porównywalne, a ewentualne różnice wynikały ze stosowania różnych metodyk laboratoryjnych. Kolejne spotkanie obu stron zaplanowano na wiosnę 2013 roku.

W roku 2012 WIOŚ w Lublinie oraz białoruski BOKZNiOŚ, zgodnie z ustaleniami Podkomisji do Spraw Współpracy Międzyregionalnej, kontynuowały prace nad ustaleniem wspólnych kryteriów granicznych dla rzeki Bug, o przekroczeniu których informowana

Fot. Archiwum WIOŚ

będzie strona współpracująca. Finalnie opracowano, uzgodniono i podpisano „Protokół techniczny o współpracy w zakresie monitoringu i wymiany informacji o stanie wód powierzchniowych na odcinku transgranicznym pomiędzy BOKZNiOŚ oraz WIOŚ w Lublinie”. Protokół precyzuje kwestie organizacyjne prowadzenia wspólnego monitoringu rzeki Bug, wymiany informacji o stanie rzeki Bug i jej głównych dopływów oraz zasady wymiany informacji związanych z nadzwyczajnymi sytuacjami ekologicznymi.

WIOŚ w Lublinie w roku 2012 brał również udział w opiniowaniu dokumentacji w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanej budowy elektrociepłowni w Brześciu.

W ramach projektu BALTIC COMPASS we wrześniu 2012 r. w miejscowości Okuninka, przedstawiciel WIOŚ w Lublinie uczestniczył w seminarium naukowym nt. „Ochrona jakości wód podczas przejścia fali powodziowej”. Szczegółowym przedmiotem spotkania były wody rzeki Bug. Organizatorem seminarium był Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach we współpracy z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Warszawie. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych odpowiedzialnych za gospodarkę wodną w zlewni Bugu po stronie polskiej i białoruskiej. Podczas spotkania omówiono zagospodarowanie zalewowej doliny Bugu na odcinku granicznym. Przedstawiono również ocenę stanu wód Bugu w aspekcie zagrożeń dla jakości wody. Dużą uwagę poświęcono tematyce zanieczyszczenia wody w czasie przejścia fali powodziowej oraz rozpoznaniu ryzyka powodziowego (plany ochrony przed powodzią doliny Bugu).

Współpraca z Ukrainą

Podstawę współpracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie z Ukrainą stanowi umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Ukrainy sporządzona w Kijowie w dniu 10 października 1996 r., która weszła w życie z dniem 6 stycznia 1999 r.

Ważnym elementem na szczeblu regionalnym są porozumienia o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska zawarte pomiędzy Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Lublinie, a Państwową Inspekcją Ekologiczną Obwodu Wołyńskiego oraz Obwodu Lwowskiego.

Współpraca obydwu instytucji zawiera stałe elementy realizowane również w 2012 r. Należą do nich przekazywane na początku roku:

- materiały na temat zasad i sposobu prowadzenia monitoringu,
- wytypowane do badań punkty pomiarowe,
- zaplanowane terminy poboru wód granicznego odcinka Bugu w danym roku kalendarzowym.

Po wykonaniu badań, wyniki analiz przekazywane były raz na kwartał.

Jednym z elementów współpracy są spotkania w ramach Polsko – Ukraińskiej Komisji do Spraw Wód Granicznych, a w szczególności działających w jej składzie Grup Roboczych: Ochrony Wód (OW) oraz do spraw Zwalczania Nadzwyczajnych Zagrożeń (NZ). W skład tych grup wchodzi m.in. przedstawiciele WIOŚ w Lublinie. Spotkania Komisji odbywają się corocznie, naprzemiennie po stronie polskiej i ukraińskiej. W 2012 r. spotkanie odbyło się w miejscowości Siedliska w województwie podkarpackim. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska w Lublinie i Rzeszowie reprezentował Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska jako przewodniczący polskiej części Grupy Roboczej ds. Ochrony Wód Granicznych. W trakcie posiedzeń przedstawiane były sprawozdania poszczególnych grup roboczych. Dyskusje dotyczyły między innymi zasad prowadzenia Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie wód powierzchniowych w Polsce zgodnego z wymaganiami oraz standardami UE oraz podjęcia działań w sprawie unifikacji systemów monitoringu, metodyk badawczych oraz systemów ocen wód Polski i Ukrainy.

Z posiedzenia Komisji został sporządzony protokół. W trakcie spotkania przedstawione zostały wyniki badań granicznej rzeki Bug oraz ocena stanu jej czystości. W 2012 r. WIOŚ Lublin przygotował opracowanie w postaci zestawienia wyników oraz oceny jakości wód granicznych w latach 2002 – 2011.

Fot. Archiwum WIOŚ

W grudniu na terenie Delegatury w Zamościu odbyło się spotkanie przedstawicieli WIOŚ oraz Państwowej Inspekcji Ekologicznej Obwodu Wołyńskiego. Strona ukraińska przekazała wyniki badań Bugu w obszarze przygranicznym w miejscowościach: Ustług, Litowież, Jagodzin z lat 2010 – 2012. Rozmowy dotyczyły przyszłych wspólnych działań. Jako priorytety współpracy w 2013 r. przyjęto:

Z zakresu ochrony wód:

1. Zintensyfikowanie współpracy w zakresie płynnej wymiany wyników badań uzyskanych przez obie strony w wyznaczonych punktach pomiarowo – kontrolnych zlewni rzeki Bug.
2. Podjęcie działań w sprawie unifikacji systemów monitoringu wód, metodyk badawczych oraz systemów ocen.
3. Dokonanie inwentaryzacji źródeł potencjalnych zanieczyszczeń zlokalizowanych na terenie zlewni Bugu ze szczególnym uwzględnieniem oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów w tym odpadów niebezpiecznych, mogilników.
4. Organizowanie wspólnych poborów wód Bugu w punkcie pomiarowym Dorohusk (most).

Z zakresu nadzwyczajnych zagrożeń:

1. Zaktualizowanie wiedzy na temat służb odpowiedzialnych za zagadnienia związane z zagrożeniami środowiska i ich usytuowanie w strukturach administracyjnych obu państw.
2. Wypracowanie schematu wzajemnego powiadamiania w przypadku wystąpienia awarii o skutkach transgranicznych.
3. Stała aktualizacja danych teleadresowych.